

Romantiek in het najaar?

Najaarsparing gladde slang

Eind september 2021 ging Joost Geraets naar de Peel in de hoop een gladde slang waar te nemen. Wat hij toen waarnam had hij nooit verwacht! Op de Facebook-pagina van de Nederlandse Veldherpetologie beschrijft Joost het als volgt:

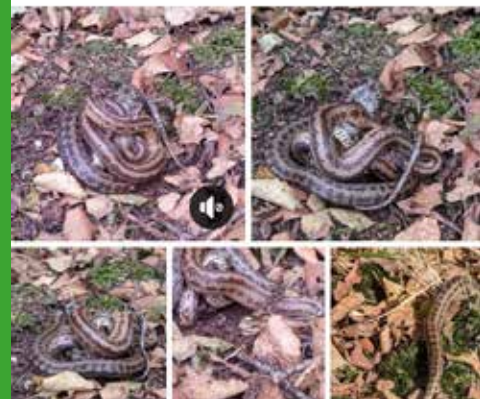
"Ga je de Peel in en let je speciaal op de gladde slang... Kom je uit bij deze 'dans'... Wow wat een worsteling!! Rillingen over m'n rug, haren overeind (smiley). Ik ben nog zeer onder de indruk. De één beet de ander in de bek. Na de 'worsteling' of was het een poging te paren (?) verdween de één (de lichtere) in de struiken en de ander (donkerder) kroop bij een berk de grond in..."

Schokken met de kop paargedrag voor gladde slang?

Tijdens een telronde op mijn traject voor het NEM Meetprogramma Reptielen in augustus op de Hoog Buurlose Heide liep ik enigszins gefrustreerd rond vanwege de tegenvallende weersomstandigheden en daardoor lage aantallen reptielen. Op een marginaal stukje lage heide liep ik echter plots tegen een gladde slang aan, die hier volledig uitgestrekt met opgerichte kop in een open stuk lag. Ik stond meteen stil om de slang niet te storen en maakte een foto met de telefoon. De sterk opgerichte kop viel mij echter op en dus wachtte ik even om te zien wat de slang ging doen. Al snel begon hij schokkend met de kop te bewegen en hevig te tongelen. Ik vermoedde



De één beet de ander in de bek. Na de 'worsteling' of was het een poging te paren (?) verdween de één (de lichtere) in de struiken en de ander (donkerder) kroop bij een berk de grond in...



Screenshot Facebook-pagina Nederlandse Veldherpetologie, najaarsparing gladde slang. (Foto's: Joost Geraets)

dat er een hagedis onder het polletje zat, waar de slang het op gemunt had. Toen de slang zijn kop in de pol stak schoot er met behoorlijke snelheid (voor de, meestal toch trage, gladde slang) een tweede gladde slang uit, waar de eerste slang vervolgens achteraan ging. Bij nader inzien was het schokkend met de kop bewegen geen jachtgedrag maar typisch voor mannetjesslangen die op een vrouwtje reageren. De rust keerde snel terug en ik zag de tweede slang nog net wegkruipen onder de moslaag. Even later kroop de eerste slang er rustig achteraan. Beide slangen waren ongeveer van gelijke grootte. Ik kon de slangen verder helaas niet volgen tussen de heide. Na afronding van mijn telroute ben ik een halfuurtje later terug gaan kijken op de locatie in de hoop een paring te kunnen waarnemen, echter de slangen waren niet meer zichtbaar.

Voor mij persoonlijk was deze observatie interessant omdat het de eerste waarneming van gladde slang was voor mij op deze route maar vooral ook omdat gedrag van gladde slang veelal onzichtbaar blijft. Meestal zie ik gladde slang in rusthouding en slechts in enkele gevallen zich actief verplaatsend. Interactie tussen gladde slangen had ik nog niet eerder waargenomen; het gezamenlijk zonnen reken ik dan niet mee omdat ze elkaar dan juist volledig lijken te negeren. Het vermoedelijke paargedrag is weliswaar laat in het seizoen, maar toch zijn paringen bekend tot ver in het najaar (o.a. Feenstra, 2001; Rijsewijk *et al.*, 2019; Johansen *et al.*, 2022). Of het hier ook tot een paring heeft geleid zal ongewis blijven.

David Broek

Gladde slang met sterk opgerichte kop vlak voordat hij schokkend begon te bewegen en tongelen en daarna de pol inschoot naar een andere gladde slang. (Foto: David Broek)